

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐÀO VĂN TRUNG

QUẢN LÝ ĐÀO TẠO NGHỀ CHO LAO ĐỘNG NÔNG THÔN
NGƯỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở TRUNG TÂM GIÁO DỤC
NGHỀ NGHIỆP - GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN
HUYỆN PHÚ BÌNH, TỈNH THÁI NGUYÊN

Ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 8140114

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS Trần Quốc Thành

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận văn

Đào Văn Trung

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm trân thành, em xin bày tỏ lòng biết ơn và sự kính trọng tới Lãnh đạo trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên, các Thầy giáo, Cô giáo đã tham gia giảng dạy và cung cấp những kiến thức cơ bản, sâu sắc, tạo điều kiện giúp đỡ em trong quá trình học tập và nghiên cứu tại nhà trường.

Đặc biệt em xin gửi lời cảm ơn sâu sắc nhất đến Giáo sư, tiến sĩ Trần Quốc Thành, người trực tiếp hướng dẫn khoa học, tận tình giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu, hoàn thành Luận văn.

Tác giả cũng xin gửi lời cảm ơn tới Lãnh đạo Ủy ban nhân dân huyện Phú Bình, Phòng Lao động - Thương binh xã hội, Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục Thường xuyên huyện Phú Bình, các cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân huyện Phú Bình cùng bạn bè, người thân đã tạo điều kiện cả về thời gian, vật chất, tinh thần cho tác giả trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn, mặc dù bản thân em đã luôn cố gắng nhưng chắc chắn không tránh khỏi những khiếm khuyết. Kính mong được sự góp ý, chỉ dẫn của các Thầy, các Cô và các bạn đồng nghiệp.

Em xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2020

Tác giả luận văn

Đào Văn Trung

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU.....	v
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Kết cấu Luận văn.....	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ ĐÀO TẠO NGHỀ CHO LAO ĐỘNG NÔNG THÔN NGƯỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ CỦA TRUNG TÂM GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP - GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN CẤP HUYỆN.....	6
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	6
1.1.1. Ở nước ngoài	6
1.1.2. Ở Việt Nam.....	7
1.2. Nghề và đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số	10
1.2.1. Khái niệm nghề.....	10
1.2.2. Đào tạo và đào tạo nghề	12
1.2.3. Đào tạo nghề cho lao động nông thôn	15
1.2.4. Đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số	17
1.3. Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên đối với sự phát triển kinh tế - xã hội, nhất là phát triển nông thôn	22

1.3.1. Khái quát về Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp -Giáo dục thường xuyên cấp huyện	22
1.3.2. Đặc trưng đào tạo nghề ở Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên cấp huyện	25
1.4. Nội dung quản lý đào tạo cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số của Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên huyện Phú Bình	27
1.4.1. Quản lý.....	27
1.4.2. Nội dung quản lý đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số.....	28
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số của trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên	40
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ ĐÀO TẠO NGHỀ CHO LAO ĐỘNG NÔNG THÔN NGƯỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ CỦA TRUNG TÂM GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP - GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN HUYỆN PHÚ BÌNH, TỈNH THÁI NGUYÊN	44
2.1. Khái quát chung về huyện Phú Bình tỉnh Thái Nguyên và trung tâm giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên của huyện.....	44
2.1.1. Đặc điểm chung của huyện Phú Bình.....	44
2.1.2. Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp-Giáo dục thường xuyên của huyện ...	45
2.2. Tổ chức và phương pháp khảo sát thực trạng.....	49
2.2.1. Tổ chức khảo sát.....	49
2.2.2. Đối tượng khảo sát.....	49
2.2.3. Nội dung khảo sát	50
2.2.4. Phương pháp khảo sát thực trạng	50
2.3. Thực trạng đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên.....	51

2.3.1. Số lượng và chất lượng học viên học nghề tại Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên	51
2.3.2. Nhận thức về tầm quan trọng của vấn đề đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên...	53
2.3.3. Chương trình đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên	55
2.3.4. Cơ sở vật chất phục vụ đào tạo nghề.....	60
2.3.5. Chất lượng đào tạo nghề.....	61
2.3.6. Đánh giá chung về đào tạo nghề ở Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên.....	64
2.4. Thực trạng quản lý đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số của Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên	67
2.4.1. Thực trạng công tác tuyển sinh	67
2.4.2. Thực trạng quản lý chương trình đào tạo nghề	68
2.4.3. Thực trạng quản lý dạy và học nghề	71
2.4.4. Thực trạng quản lý cơ sở vật chất phục vụ đào tạo.....	74
2.5. Đánh giá chung về thực trạng.....	76
2.5.1. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số ở Trung tâm GDNN-GDTX huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên	77
2.5.2. Đánh giá chung về thực trạng.....	79
Kết luận chương 2.....	80
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ ĐÀO TẠO NGHỀ CHO LAO ĐỘNG NÔNG THÔN NGƯỜI DÂN TỘC THIỂU SỐ CỦA TRUNG TÂM GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP - GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN HUYỆN PHÚ BÌNH, TỈNH THÁI NGUYÊN	82
3.1. Một số định hướng phát triển nông thôn và vấn đề đào tạo nghề cho đồng bào người dân tộc thiểu số.....	82

3.2. Nguyên tắc đề xuất các biện pháp đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số	83
3.2.1. Nguyên tắc 1: Đảm bảo tính phù hợp với thực tiễn địa phương	83
3.2.2. Nguyên tắc 2: Đảm bảo tính khả thi	84
3.2.3. Nguyên tắc 3: Đảm bảo tính hiệu quả	84
3.2.4. Nguyên tắc 4: Đảm bảo tính khoa học	84
3.2.5. Nguyên tắc 5: Đảm bảo tính kế thừa và phát triển	85
3.2.6. Nguyên tắc 6: Đảm bảo tính đồng bộ	85
3.3. Các biện pháp đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số của Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên	86
3.3.1. Tăng cường phân tích thực trạng nhu cầu học nghề của lao động nông thôn người dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện Phú Bình	86
3.3.2. Xác định mục tiêu đào tạo nghề phù hợp với nhu cầu lao động nông thôn người dân tộc thiểu số và xây dựng chương trình đào tạo nghề phù hợp với lao động nông thôn người dân tộc thiểu số	87
3.3.3. Đa dạng hóa các hình thức đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số	89
3.3.4. Biện pháp huy động các nguồn lực cộng đồng trong hoạt động đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số	90
3.3.5. Tăng cường giám sát hoạt động đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số	93
3.3.6. Mối quan hệ giữa các biện pháp	95
3.4. Khảo nghiệm các biện pháp đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên	96
3.4.1. Khái quát chung về khảo nghiệm	96

3.4.2. Phân tích kết quả khảo nghiệm.....	98
Kết luận chương 3.....	101
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NG	103
TÀI LIỆU THAM KHẢO	109
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CNH-HĐH	: Công nghiệp hóa- Hiện đại hóa
GDNN-GDTH	: Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên
KT-XH	: Kinh tế - xã hội
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
XHCN	: Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU

Bảng 2.1.	Số lượng học viên đào tạo tại Trung tâm GDNN-GDTX huyện Phú Bình (2017-2019).....	52
Bảng 2.2.	Hình thức và phương pháp đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên	59
Bảng 2.3.	Đội ngũ cán bộ giáo viên tham gia công tác đào tạo nghề tại Trung tâm GDNN-GDTX huyện Phú Bình	62
Bảng 2.4.	Kết quả dạy nghề của các năm 2015-2019	62
Bảng 2.5.	Kết quả dạy nghề gắn với giải quyết việc làm đối với nghề nông nghiệp, nghề phi nông nghiệp	63
Bảng 2.6.	Thực trạng thực hiện việc khảo sát nhu cầu học nghề của lao động nông thôn người dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện Phú Bình	67
Bảng 2.7.	Đánh giá của CBQL, GV, học viên Trung tâm GDNN-GDTX về chương trình đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số huyện Phú Bình.....	69
Bảng 2.8.	Đánh giá của cán bộ quản lý, giáo viên của trung tâm GDNN-GDTX về đội ngũ giáo viên tham gia đào tạo nghề cho người lao động nông thôn người dân tộc thiểu số huyện Phú Bình	71
Bảng 2.9.	Đánh giá về mức độ đáp ứng yêu cầu của hệ thống cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ đào tạo nghề ở Trung tâm GDNN-GDTX huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên.....	75
Bảng 2.10.	Đánh giá về hiệu quả đào tạo nghề cho lao động nông thôn, người dân tộc thiểu số ở Trung tâm GDNN-GDTX huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên.....	76
Bảng 2.11.	Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác đào tạo nghề cho lao động nông thôn người dân tộc thiểu số ở Trung tâm GDNN-GDTX huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên.....	77
Bảng 3.1.	Đánh giá về mức độ cần thiết của các biện pháp	98
Bảng 3.2.	Đánh giá của các chuyên gia, các cán bộ quản lý, giáo viên, các cán bộ, ban, ngành, đoàn thể huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên .	100